DÖVAS *församlingsblad*

4 / 2018

EV. LUTH. KYRKAN I FINLAND
Kyrkans central för det svenska arbetet

Dövprästerna
i evangelisk-lutherska kyrkan i Finland

Borgå distrikt:
Maria Lindberg
Södra kajen 8
00130 Helsingfors
Mobiltelfon: 050-3427129
e-postadress: maria.lindberg@evl.fi

St: Michels distrikt:
Seppo Laukkanen
Mikkelin hiippakunnan tuomiokapituli
Kirkkokatu 10 (PL 122)
50101 Mikkeli
Mobiltelefon: 050-3559819
e-postadress: seppo.laukkanen@evl.fi

Helsingfors distrikt:
Janne Rissanen
Tredje linjen 22 B
00530 Helsingfors
Mobiltelefon: 050-3711314
e-postadress: janne.rissanen@evl.fi

Uleåborgs distrikt:
Päivi Liiti
Ojakatu 1
90100 Oulu
Mobiltelefon: 044-7555554
e-postadress: paivi.liiti@evl.fi

Åbo distrikt:
Petri Majatie
Tavastgatan 13
20500 Åbo
Mobiltelefon: 0400-824039.
e-postadress: petri.majatie@evl.fi

Hela landet / Kyrkostyrelsen:
Maria Lindberg
Södra kajen 8 (PB 210)
00130 Helsingfors
Mobiltelefon: 050-3427129
e-postadress: maria.lindberg@evl.fi

Lappo distrikt:
Marja Saukkonen
Kauppakatu 19 C, 3. krs.
40100 Jyväskylä
Mobiltelefon: 0400-241401
e-postadress: marja.saukkonen@evl.fi

De Dövas mission:
Mirva Kulmala
Västerlånggatan 22 A
20100 Åbo
Mobiltelefon: 045-3186377
e-post: mirva.kulmala@kuurojenlahetys.fi

Pärmbild: Hannele Rabb

Dövas församlingsblad /årgång 39
Adress: Södra kajen 8, 00130 Helsingfors
Ansvarig utgivare: Maria Lindberg
Redaktion: Olof Ahlskog, Janne Kankkonen, Maria Lindberg,
Hannele Rabb, Elin Westerlund och Rolf Westerlund
Layout och illustrationer: Hannele Rabb
Utgivare: Kyrkans central för det svenska arbetet/Enheten för kyrkans verksamhet
Dövprästens hemsida: www.evl.fi/kcsa/ads/dovarbetet.hmt
Print: Grano, Jyväskylä
ISSN 0359-0445

Hej, läsare!
Skicka in texter till
nästa nummer före
18.3

MILJÖMÄRKT
441 697
Tryckeri

Detta är kärleken

”Så uppenbarades Guds kärlek hos oss: han sände sin ende son till världen för att vi skulle få liv genom honom. Detta är kärleken: inte att vi har älskat Gud utan att han har älskat oss och sänt sin son som försoningsoffer för våra synder.” 1 Joh. 4:9-10

Kärlek är något av det härligaste som finns. Men det också bland det svåraste. Någon hittar sitt livs kärlek redan som mycket ung och lever med denna i resten av sitt liv. En annan går omkring och hoppas att någon också skulle bli intresserad av honom eller henne. Ibland är det mycket svårt att älska en människa som inte tänker lika som en själv. Men alla människor vill att andra människor skall älska oss just sådana som vi är. För det är vi alla värda. Alla är värda att bli älskade som dem vi är.

Guds kärlek till oss människor är annorlunda. Gud älskar oss alltid lika mycket oberoende av om vi klarar av att älska Honom. Gud älskar oss precis sådana som vi är. Gud älskar oss också då vi är som tröttast, som surast och som argast. Han älskar oss då vi vänder Honom ryggen eller har svårt att tro på honom. Gud lämnar aldrig oss ensamma. Han är alltid hos oss.

Guds kärlek har en gång blivit synlig. Gud visade sin största kärlek genom att låta Jesus födas till världen. Jesus föddes som ett litet barn som behövde lika mycket kärlek och omsorg som vilken baby som helst. Men då han växte upp gjorde han något mer osjälviskt än någon av oss människor kan göra. Jesus gick in i döden för vår skull. Jesus tog på sig alla människors synder, för att vi skulle få förlåtelse. Jesus dog, men han lämnade oss inte. Han uppstod till nytt liv. Därför kommer också vi att ha ett evigt liv.

Snart är julen här. Vi samlas bland dem vi älskar mest. Vi visar vår kärlek genom att ge varandra av vår tid. Vi ger presenter och äter god mat. Vi kan samlas till en fest tack vare Guds kärlek. Eftersom Gud älskar oss så mycket kan vi också älska varandra. För att Jesus föddes som ett litet barn kan vi samlas för att fira hans fest!

Stilla natt, heliga natt!
Allt är frid. Stor och blid
Betlehemsstjärnan på fästet står.
Kärlek vakar och andakt rår:
född är Frälsaren Krist,
född är Frälsaren Krist.
Psb. 29:1

God jul och gott nytt år!
Maria

Frivilligarbete: Ansa stickar för missionen

Jag träffade Ansa Mielty från Vanda efter ett gudstjänstplaneringsmöte i Dickursby. Hon berättade om sitt frivilligarbete.

Du sysslar visst med frivilligarbete? Vad då?
–Ja, jag är aktiv inom De Dövas Mission, i en missionsgrupp. Gruppen har inte funnits de senaste åren, men jag stickar fortfarande för basarer till förmån för De Dövas Mission.

Hur länge har du varit aktiv?
–Jag har varit aktiv sedan 1970-talet. Jag minns inte exakt årtal när min man Aarre och jag började. Jag tror det var då jag väntade mitt andra barn, men jag minns inte helt säkert.

Var samlades missionsgruppen?
–Gruppen har samlats på olika platser. Till en början samlades vi i församlingens utrymmen i hörnet av Annegatan och Bulevarden i centrala Helsingfors. På 1990-talet flyttades verksamheten till Tredje linjen, i Berghäll. Därifrån flyttade den till Hermanstad kyrka. Där var den tills den upphörde för några år sedan.

Hur ofta samlades ni till missionsgruppen?
–Till en början samlades vi en gång i veckan. På den tiden var det många aktiva döva i missionsgruppen. Då mängden döva minskade så blev samlingarna mera sällan, en gång i månaden.

Vad är det bästa med att vara med i missionsgruppen?
–Det bästa är att kunna hjälpa människor genom missionsarbetet. Basarerna på Vappen och självständighetsdagen hör också till det bästa. Basarerna hålls i Missionskyrkan på Observatoriegatan i Helsingfors. Jag har virkat och stickat till basarerna. Så har jag fått resa till Afrika. Jag har besökt Eritrea två gånger och Tanzania några gånger.

Har något känts tungt eller svårt?
–Ibland har det varit svårt att samla ihop tillräckligt med saker att kunna sälja på basarerna.

Frivilligarbetet har lett Ansa till både Eritrea och Tanzania.

Ännu en sista fråga. Tidningen utkommer till jul. Har du någon julhälsning till läsaren?
–Jag önskar allesammans en fridfull och stämningsfull jul.

Tack för intervjun, Ansa!

Text och foto: Maria Lindberg

Vill du bli medlem i Dövas resursgrupp?

För närvarande är vi sex personer i gruppen. Efter nyår behöver vi två nya teckenspråkiga personer till gruppen. Vi har fyra möten per år. Mötena är dagtid och i Helsingfors, och man får resorna betalda. Man kan också delta i möten via skype. Resursgruppen är till för att stöda dövprästen, komma med idéer för verksamhet för döva och planera innehållet i Dövas församlingsblad. Kanske har du idéer och är intresserad av att komma med i gruppen? Ta kontakt med dövprästen!

Dövprästen *hälsar*

Ett år går så fort. Julen står snart igen för dörren och bara en vecka senare går vi in i ett nytt år. År 2019. Det sista på 2010-talet!

Vid nyår brukar vi blicka både bakåt på det år som var och drömmer om det år som kommer. Vi hoppas det skall bli ett bra år och alla skall få vara friska också under det nya året.

Också inom kyrkans döv- och omsorgsarbete kan vi blicka både bakåt och framåt. Under det år som varit har vi firat att Jakobstadsnejdens döva firat sitt 95:e år! Om det kunde vi läsa i DFBL 3/2018.

Under året som gått har både långvariga dövprästen och sakkunniga Riitta Kuusi och De Dövas Missions verksamhetsledare Inkeri Vyyryläinen gått i pension. På våren 2018 dog omsorgspräst Ben Thilman i en svår sjukdom. I september 2018 började Mirva Kulmala som ny verksamhetsledare och i oktober började Claus Terlinden som ny omsorgspräst. Ni kan läsa lite mer om dem på sid 7 och 8 i detta nummer.

Vad år 2019 för med sig kan vi inte veta, men vi kan hoppas det är något gott!

En fridfull jul och ett gott nytt år önskas alla läsare!

Maria

Rolf summerar hösten

Snart går vi igen mot årets slut, med festliga helger som Självständighetsdagen, jul och nyår. Hösten har varit fylld av kulturella aktiviteter. Jag har fått se två teaterföreställningar tolkade till teckenspråk. Min syster är med i en ny grupp som heter Teatergruppen Qvinnoröster. De är sju personer och de har spelat en pjäs som heter Systrarna Snövit (på finska Lumikit) av Liisamaija Laaksonen. De har spelat 11 föreställningar på olika platser i Nyland. För att få se föreställningen beställde jag tolk till Karis där gruppen spelade på TryckeriTeatern 28.10. Pjäsen utspelar sig under ett dygn och handlar om 6 kvinnor och deras sjukskötare på en gynekologisk avdelning på ett sjukhus. Det var mycket prat och tankar som kom fram under pjäsen så min tolk måste jobba hårt.

En vecka senare gästade Tyst Teater från Sverige Ljusa huset i Helsingfors med sin föreställning Superhjältar av Filip Burman. Den handlar om de utmaningar som ungdomar ställs inför. Två väldigt olika pjäser, men båda intressanta.

Finlandssvenska Teckenspråkiga firar numera också Svenska dagen, men oftast på veckoslutet närmast 6.11. Det här året firade vi 10.11 i Fiskars. Festlokalen var restaurang Kuparipaja, en fin gammal fabriksbyggnad i centrum av Fiskars. Fabriken ligger omgiven av vatten och en brusande fors, ute var det mörkt och fuktigt väder, jag saknade snön! Först berättade en dam om brukets och byggnadens historia och sedan gick vi upp till andra våningen där buffebordet var dukat. Genom de gamla stora fabriksfönstren hade man en trevlig utsikt mot den gamla Julinska herrgården.

Festprogrammet bestod av Hanna Lindberg som presenterade sin forskning om döva och Tiina Hedren som talade om Finlandssvenska Teckenspråkigas framtid. Efter pausen höll Mikaela Tillander festtalet. Hon är bl.a. känd som en av dem som gör nyheterna på teckenspråk i vår TV. Rubriken för hennes tal var Media och teckenspråk. Hon belyste med filmklipp och bilder utvecklingen för nyheterna på teckenspråk. Här fick man se många gamla bekanta ansikten, bl.a. Eino och Runo Savisaari och Liisa Kauppinen i olika sammanhang. Mera info om festens program kan alla teckenspråkiga snart läsa i FST:s egen tidning.

På festen utdelades två pris. Chefredaktör Susanna Landor tog på tidningen Hufvudstadsbladets vägnar

Från Finlandssvenska teckenspråkiga rf:s Svenska Dagen-fest i Fiskars. Nertill: Mikaela Tillander höll festtalet.

emot priset Årets svenska service för finlandssvenska döva. HBL fick priset för den bevakning man gjort av finlandssvenska döva och det finlandssvenska språket. Till Årets medlem utsågs den här gången Elin Westerlund. Redan dagen efteråt kunde man i HBL läsa om festen och prisutdelningen. Svenska dagenfesten avslutades som vanligt med Modersmålets sång på teckenspråk samt kaffe och kaka. En fin fest tackar Rolf som också beklagar att många döva och hörande saknades på festen. Det gäller att följa med informationen i FST:s egen tidning och i infon på textsidorna i TV!

Nu väntar en teaterföreställning om Mannerheim – mannen och myten på TryckeriTeatern i Karis, tre julfester och framförallt julkyrka i Ekenäs med TVÅ präster som talar teckenspråk! Sedan har vi jul och nyår!

God helg till er alla!
önskar Rolf Westerlund och syster Iwe Ekström

Intervju med Mirva Kulmala

Du arbetar som verksamhetsledare på de Dövas Mission. Vad gör du i ditt jobb?
–Jag började i början av september, så jag har ännu mycket att lära mig. Just nu håller jag på att utveckla verksamheten, till exempel göra nya webbsidor. Det är viktigt att ha webbsidor med lättillgänglig information om vår verksamhet och lättare att göra donationer. Då är jag också i kontakt med skolor i Afrika och andra partners som vi jobbar med. Jag ser att det är viktigt att utveckla vårt arbete med donationer, så att vi också i framtiden kan stödja det viktiga arbetet i Eritrea och Tanzania. Dessutom reser jag ibland till olika platser för att berätta mera om vårt arbete.

Var befinner du dig fysiskt i ditt jobb?
–Vårt kontor ligger nära Åbo järnvägsstation och Dövas Förening i Åbo. Västerlånggatan 22 A 3 Åbo.

Vad tycker du är det bästa/ vad ser du mest fram emot i ditt jobb?
–Jag tycker att det bästa är att jobba med ett arbete som har en mening och ligger nära mitt hjärta. Jag är också glad att jag kan vara med och utveckla De Dövas Missions arbete för att möjliggöra det i framtiden också.

Du tecknar bra fastän du först i oktober började som verksamhetsledare. När och var har du lärt dig teckna?
–I slutet av 1999 gick jag på en teckenspråkskurs i Kuopio. Efter det har jag jobbat som personligt assistent för en tjej i Stockholm som använde tecken. Jag har också jobbat på dövas skola i Jyväskylä som assistent i en klass och på Dövas Servicestiftelse i Åbo

Denna intervju kommer till julnumret av DFBL. Några julfrågor. Vad brukar ni äta på julen?
–Vi tycker om den vanliga finska julmaten. Och sen har min mans familj en tradition med olika, läckra kakor som jag tycker mycket om!

Finns det något julpynt som är ett måste på julen?
–Jag tycker om olika slags julbelysning och levande ljus. Sen jag har en väldigt viktig julkrubba som min kära vän har gjort av lera med sina egna händer.

Namn: Mirva Leeni Kulmala
Född i: Ylivieska
Bor nu i: Lundå
Familj: Min man Jussi och barnen Wilma 9 år och Arttu 8 år och sist men inte minst den gamla hunden Bella.
Fritidsintressen: Läsning och friluftsliv.
Favoritfärg: Anilinröd.
Favoritgodis: Absolut choklad!

Vilken är din favoritfigur i julkrubban? Varför?
–En väldig bra fråga. Jag tycker att Jesus är min favoritfigur i julkrubban. Det betyder en ny början, Guds kärlek och hopp för oss alla.

Din julhälsning till läsarna?
–Glöm inte att stanna vid julbudskapet och vara närvarande till varandra på riktigt. Jag önskar en välsignad Jul till Er alla!

Intervju: Maria Lindberg
Foto: Ur Mirva Kulmalas album

Intervju med Claus Terlinden

Du arbetar som omsorgspräst. Vad gör en sån?
–I princip gör jag samma som en ”vanlig” präst: jag håller andakter, gudstjänster, skriftskola, förrättningar. Bara ”min” församling är lite mera speciell då den består av alla människor med kognitivt funktionshinder i Borgå stift. Geografiskt betyder det att församlingen sträcker sig från Jakobstad via Åland ända till Lappträsk, Tammerfors ej att förglömma. Kårkulla och FDUV är viktiga samarbetspartner.

Min andra uppgift är att inspirera och stöda lokala församlingsmedarbetare och frivilliga i deras arbete med och för människor med specialbehov. Jag får fundera på teologiska frågor kring handikapp och producera idéer, material och hjälpmedel för arbetet.

Var befinner du dig fysiskt i ditt jobb?
–Jag har ett skrivbord i Helsingfors på kyrkostyrelsen, men också ett på Kårkulla i Pargas. Och så får jag naturligtvis resa runt en hel del.

Vad tycker du är det bästa med ditt jobb?
–Det bästa är att få möta en massa olika människor och på olika sätt vandra ett stycke på livsvandringen tillsammans med dem.

Du kan stödtecken fastän du började ditt jobb i oktober. När och var har du lärt dig teckna?
–Jag började lära mig lite teckenspråk i slutet av 90-talet och början av 2000-talet i Karis på Mbi. Jag är mycket intresserad av språk och tycker teckenspråk är ett mycket vackert och spännande språk. Därför har jag använt stödtecken (mest till sånger) när jag har hållit gudstjänster och morgonsamlingar. Det är roligt att sjunga med hela kroppen.

Några julfrågor. Vad brukar ni äta på julen?
–Ibland har det varit traditionellt, skinka och lådor, men nu är vi alla ganska vegetariska av oss i familjen, så vi hittar på lite nya saker till julen. Och så brukar jag laga tyska julbakelser.

Något julpynt som är ett absolut måste på julen?
–Inte enligt mig. Nån sorts adventsljusstake och något med gran, antingen kvistar, eller en julgran. Och en julkärve. Men inga måsten.

Fullständigt namn: Claus Gunther Terlinden
Född i: Lauda / Tyskland
Bor nu i: Karis
Familj: gift med Vonna (Yvonne), barnen Jonathan, 22 år, Johanna 19 år
På fritiden: Scouting, musik, lösa världens gåta
Favoritfärg: grön
Favoritgodis: choko

Vilken är din favoritfigur i julkrubban? Varför?
–Den där minsta herden som aldrig syns, för att han är lite blyg. (Det är jag väl egentligen också.)

Din julhälsning till läsarna:
”Må himlens frid nu råda över jorden,
Frid i gärningarna, tankarna och orden.
Frid åt allt i vår natur.
Frid åt mänskor, växter, djur.
Frid åt dem som lindrar nöd
Och delar ur sitt överflöd.
Frid åt varje kvinna, man
Som gör det goda som hon kan.
Frid åt varje barn i världen,
Gud bevara dem på färden!
Frid med varje mänskosjäl.
Frid med dig,
Gud vill dig väl.”

Intervju: Maria Lindberg
Foto: Yvonne Terlinden

Julens viktiga symboler

När jag var liten plockade mina föräldrar alltid fram ett kors, ett ankare och ett hjärta vid lilla jul. Dessa rödfärgade symboler, förutom korsets fot som är grön, hängdes alltid upp i vardagsrummets fönster. Symbolerna fick lysa upp decembermörkret och skapa en mysig stämning hemma. Dessutom var det inte riktigt jul förrän dessa symboler hängde i fönstret. De fick hänga där tills det var dags att städa ut julen på tjugondag Knut.

De här symbolerna kallas för tro, hopp och kärlek.

I Jakobstad hängs dessa symboler varje år över Storgatan. De hängs upp på luciadagen och hänger där hela julhelgen. Ingen vet riktigt när de första hängdes upp men man vet att de första elektrifierade symbolerna hängdes upp år 1913. Före det hade man ett kors, ett ankare och ett kors. Att forma ett hjärta var svårt med den tidens teknik. Man tände brinnande ljus på julaftonskvällen när människorna åkte hem från julkyrkan.

Nuförtiden har många i Jakobstadsregionen minivarianter av dessa symboler, upphängda i fönstren i hemmen. De flesta har den röda varianten men det finns också vita symboler. Dock är de vita inte lika vanliga som de röda. Många plockar fram symbolerna kring advent och städar bort dem i samband med att julen städas ut.

När jag flyttade till Helsingfors efter studenten fick jag av mina föräldrar en variant som man kan ha på bordet eller på fönsterbrädet. Symbolerna är ganska små, cirka 15 centimeter höga, och står på rad på en vit träbit. Jag plockar alltid fram dem i december och de får stå på soffbordet. För mig är det jätteviktigt att de står framme eftersom det är ingen jul utan dessa symboler. I min familj har vi nämligen alltid haft dessa symboler framme vid jul.

Tro, hopp och kärlek. Korset står för tron. Ankaret för hoppet. Hjärtat för kärleken. För mig är det mera än ett kors, ett ankare och ett hjärta. De ger mig en känsla av att vara hemma. Fastän jag skulle bo i Helsingfors resten av livet kommer det varken kännas som hemma eller jul om de här symbolerna inte står framme. Dessutom påminner de mig om mina rötter från Jakobstadsregionen.

När jag går på stan i Helsingfors kring julen tittar jag ibland upp mot höghusens fönster och spanar efter om någon annan också skulle ha samma symboler som jag. Det finns tyvärr inte så många av dem, har jag märkt. Ibland ser jag att någon har dem, upphängda i fönstren, och då bubblar lyckan i min bröstkorg. De är vackra och samtidigt visar det att personen som har dessa symboler har på något sätt koppling till Jakobstad.

Kanske du också har en sådan i ditt fönster?

Text: Elin Westerlund
Foto: Hannele Rabb

Korset.

Ankaret.

Hjärtat.

Deaf space
– Att göra gudstjänsten till dövas egen plats

En vecka i september, 15–19.10.2018, besökte jag en världsvid dövarbetarkonferens, IEWG, tillsammans med dövprästerna Seppo Laukkanen och Janne Rissanen samt diakon Tuula Mertanen. Konferensen hölls i H+-hotell 3 km från den lilla staden Niedernhausen i Tyskland. Temat för konferensen var "Gudstjänsten".

Till konferensen kom deltagare från bland annat alla Nordiska länder, Estland, Tyskland, England, Israel, USA och några afrikanska länder. På mötet diskuterade vi hur kyrkorna i olika länder kan göra eller redan har gjort gudstjänsten mer teckenspråkig. Det viktigaste är att döva själva är aktiva med olika uppgifter i gudstjänsten. Nästan alla föreläsare var själva teckenspråkiga. En del av dem arbetade med olika uppgifter inom kyrkan.

Deaf space

Konferensen bestod av två gemensamma föreläsningar och diskussion i smågrupper. Den första gemensamma föreläsningen handlade om gudstjänsten ur en döv prästs perspektiv. Föreläsare var Hanna Lewis från Liverpool i England. Hannah tecknade att den teckenspråkiga gudstjänsten behöver vara en Deaf space, vilket betyder en plats där döva och teckenspråkiga känner sig bekväma. I Deaf space känner döva sig säkra och kan slappna av eftersom allting sker på dövas egna villkor. Det betyder inte att hörande är förbjudna, men hörande behöver acceptera att de är gäster på dövas område. Det är viktigt att döva är synliga och att döva aktivt medverkar för att förverkliga gudstjänsten tillsammans.

De viktiga bibelöversättningarna

Den andra föreläsaren var också döv. Han hette Tomas Kold Erlandssén, född i Danmark men bosatt i Sverige. Tomas är utbildad fotograf och journalist men arbetade år 2001–2011 i De Døves kirke i Danmark. Tomas var med i bibelöversättningsarbetet. Han har med egna ögon sett vilken skillnad en officiell översättning har. Innan det fanns en översatt gudstjänstordning eller bibeltexter så var intresset för döva att gå i kyrkan låg. Då översättningarna blev klara ökade intresset och döva började aktivt gå i kyrkan. Nu kunde de förstå vad som sades och själva ställa frågor! Tomas uppmanade också alla dövpräster att aktivt vara med i dövas egna sammanhang för att bli bekant med dövas kultur och köra sig själva kända för döva i gudstjänsterna.

Liturg och medliturg

I Norge har Døvekirken en ny gudstjänstordning som utförs av en liturg och medliturg. Liturgen är en präst. I Norge är alla dövpräster utom en hörande, men det finns döva diakoner och katekumener. Medliturgen kan vara hörande eller döv. Jag tror han eller hon oftast är döv i de teckenspråkiga gudstjänsterna. Medliturgen hjälper prästen med böner, textläsning, dela ut nattvard, teckna poesi osv. Poesi innebär att ändra texten eller betydelsen av en text till pantomim. I stället för att använda tecken, berättar man innehållet genom kroppsrörelsen och ansiktsuttryck.

Poesi: Georg Bjerkli lär ut poesi på teckenspråk

Maria Lindberg, Seppo Laukkanen, Tiiu Hermat och Tuula Mertanen sista kvällen.

Det viktiga mötet

Under konferensen hann varje deltagare, som inte själv ledde en grupp, besöka sex olika smågrupper. En av dem jag besökte var en väldigt kort kurs i internationellt teckenspråk (ASL). I en annan berättade tre teologistuderanden om sin erfarenhet att studera som döv. Jag fick lära mig att det i Danmark och Norge är lätt att få en studietolk. I Tyskland är det väldigt svårt och Josephine tyckte att studierna därför kändes väldigt tunga. Jag fick också goda idéer på vilka sätt man kan teckna poesi eller använda teater i gudstjänsten för att göra bibeltexterna lättare att förstå eller hjälpa döva uttrycka bibeltexter på ett visuellt sätt. I en av smågrupper pratade vi också om olika sätt att göra förbönen visuell. Det kunde ske genom att använda bilder och/eller prylar till hjälp för språket eller genom endast bilder. Jag blev inspirerad att använda mer bilder i gudstjänsten.

Det som ändå betydde mest under veckan i Tyskland var nog att möta arbetskamrater från olika länder. Några hälsade och pratade jag mest några ord med vid lunch eller kaffepauser. Andra tror och hoppas jag att jag kan börja ett nytt samarbete med. Bland annat diskuterade jag och en tysk kvinna om möjligt ökat samarbete kring dövas missionsarbete.

Dövprästerna Maria Lindberg och Hendrik Korthaus och mjukisälgen Sven DerElch. Hendrik har alltid älgen med sig, och den har en egen profil på Facebook.

Text & foto: Maria Lindberg

Familjenytt

Döpt

Inka Elisa Anneli Perätalo
född 23.5.2018, döpt 21.7.2018 i Itis
Föräldrar Lauri Perätalo och Krista Solehmainen

Avlidna

Mirja Kaarina Talosela-Raisio
f. 14.12.1961, Mänttä
d. 28.8.2018, Tammerfors

Aino Maria Honkavaara
f. 18.1.1929, St Michel
d. 7.10.2018, Borgå

Päivi Elina Lanteri
f. 5.2.1957, Pihtipudas
d. 12.3.2018, Åvik

Var gång skymningen stilla sig sänker,
mina tankar till hemmet då gå.
Och jag ler fastän hjärtat det gråter,
när mot kvällen jag hemlängtan får.

Och när ljusen skall tändas därhemma,
uti drömmen jag åter är där.
Hemmets ljus skall väl aldrig jag glömma,
ty det minner om dem jag har kär.

Kyrklig information

Händelsekalender

9.12	kl 14 Teckenspråkig adventsgudstjänst i Ekenäs kyrka. Meri Yliportimo, Maria Lindberg
15.12	Andakt i Vasa i samband med Vasa dövförenings julfest. Sundom prästgård.
16.12	kl 14 Teckenspråkig julkyrka i Jakobstad. Kapellet i församlingscentret.
17.12	kl 17 Julgudstjänst och middag i Svenska församlingshemmet i Borgå.

Välkommen på

Teckenspråkigt läger för alla åldrar

När? 26-27.1.2019
Var? Österhankmo lägergård, Kuxvägen 125, Österhankmo. Busstransport!
Vad? Vi har roligt tillsammans, sysslar med konst, badar bastu, firar gudstjänst osv.
Tema: Mitt liv i bilder.
Ledare: Oscar Lönnholm, Maria Lindberg

Pris: 70€/vuxen (all mat, övernattning, busstransport)
barn: 2-14 år: 35€
Faktureras senare.
Priset gäller alla, också dem som väljer att åka med egen bil!
Om priset känns dyrt: Vänd dig till diakonicentralen i din församling för ekonomiskt bidrag.

OBS! Egna lakan och handduk med!

Anmälning senast 14.1 till
Maria Lindberg mobil. 0503427129,
maria.lindberg@evl.fi.
Meddela eventuella matallergier och dieter.
Meddela också om du åker med i bussen!

Program:
Lördag
kl 8.45 Bussen avgår från Vasa centrum, Senatsgatans hållplats, mellan Stadshuset och kyrkan.
kl 9.30 Lägret börjar!
kl 10.00 Mitt liv i bilder. Oscar Lönnholm
kl 12.00 Lunch
Tid för att gå till sina rum, vila, promenad osv.
kl 13.30 Utomhusprogram (gympa, lekar, spårning e.dyl. –inomhus vid dåligt väder)
kl 14 .30 Eftermiddagskaffe
kl 15.00 Mitt liv i bilder. Oscar Lönnholm
kl 17.00 Middag
kl 18.00 Lekar, bibelfrågesport osv.
Möjlighet att gå i bastu
kl 20.30 Kvällsté
Aftonandakt

Söndag
kl 8.00 Morgonmål
kl 10.00 Teckenspråkig gudstjänst
kl 11.00 Lunch
kl 12.30 Hemfärd
I Vasa ca kl 13

Olof tackar för sig

Olof Ahlskog har varit medlem i Dövas resursgrupp i 14 år. Nu tycker han att det är dags att ge sin plats åt någon annan.

Vad har hänt under din tid i resursgruppen?
–Första åren jag var med hade vi gott samarbete med dövpräst Bernt Kaustell. Det kom många döva till familjelägren. Sen var Kaustell länge sjukskriven. Vi började söka en ny dövpräst. Det var jobbiga tider och många sömnlösa nätter. Sen hittade vi Maria Lindberg.

Nu vill du ge din plats till någon annan?
–Det känns som att det är dags att låta någon annan vara aktiv. Jag har gett mitt. Och så håller jag på att bli en gammal gubbe! Det är inte lika lätt som förr att vara på möten.

Vad tänker du om framtiden?
–Jag brukar varna och säga att om tio år finns det inte så många finlandssvenska döva kvar. Då faller kanske dövprästtjänsten bort. Samma sak gäller finskspråkiga döva, äldre dör och unga har implantat.

Vilka saker får du mera tid för nu?
–Jag tycker om att koppla av med semesterresor, villaliv och så Saab-bilarna. Jag vill köra veteranbil och träffa folk.

Vad är det egentligen för speciellt med Saab?
–Det handlar inte bara om märket, utan om veteranbilar. Att köra en veteranbil ger mera livsglädje än att köra en ny bil. I ungdomen drömde jag om att köpa en amerikansk bil, men de var så dyra. Jag kan nog tänka mig andra märken också.

Ändå har du sex stycken Saab...
–Jag brukar skoja och säga att andra far till jobbet med nya kläder varje dag, jag far med ny bil varje dag. En veteranbil får man förresten köra bara 30 dagar per år. Jag kör med fem bilar på somrarna och så har jag en vinterbil som jag kör på saltade vägar med.

Nu får du sista ordet!
–Jag vill tacka dövprästerna och alla gamla och nya medlemmar i resursgruppen. God fortsättning på arbetet i resursgruppen!

Text: Hannele Rabb
Foto: Ur Olofs album

Olof och hans Saab 95 årsmodell 1961 på Westcoast Motor Show 2017 i Vasa.

De Dövas Missionsfest

ANMÄLNINGSBLANKETT

Festplats: Keskustan seurakuntatalo, Isokatu 17, 90100 Uleåborg

Efternamn _____
Förnamn _____
E-postadress _____
Mobiltelefonnummer _____
Adress _____
Postnummer _____
Ortnamn _____
Om du reser i grupp, meddela här gruppledarens och församlingens namn
Gruppledarens namn _____
Församling _____

Måltider (kryssa för vilka måltider du deltar i):
30.3 lö lunch 9,30€ ( ),eftermiddagskaffe 3€ ( ), festmåltid 17€ ( )
31.3 sö lunch (inkl. kaffe och kaffebröd) 12€ ( ), bara kaffe och kaffebröd 3€ (ingen lunch) ( )
Måltidspaket för hela veckoslutet 30–31.3.2019 41,60€ ( )
Specialdieter_____
Måltiderna betalas kontant på plats!

Anmälning:
Anmälning till festen och måltiderna **senast 22.2.2019** till diakonissa Anne-Mari Kyllönen, sms 040-591 2657, epost: anne-mari.kyllonen@evl.fi eller med brev till adressen Diakonissa Anne-Mari Kyllönen, PL 122, 90101 Oulu

Bokning av logi (direkt till hotellet):
Best Western Hotel Apollo, Asemakatu 31- 33 (300 m till festlokalen),
2 pers 97,60€/dygn/rum eller 1 pers 89,60€/dygn/rum
Rumsbokningar till hotel@hotelapollo.fi / 040-5306082
Bokningar med koden Kuurojen Lähetys

Original Sokos Hotel Arina, Pakkahuoneenkatu 16 (170m till festlokalen),
2 pers 115€/dygn/rum eller 1 pers 100€/dygn/rum
Rumsbokningar sales.oulu@sokoshotels.fi / 044-7885831
Bokningar med koden Kuurojen Lähetys

Obs! Begränsat antal rum, boka i tid!

Mer information:
Mirva Kulmala, Kuurojen Lähetys ry, 045-3186377
mirva.kulmala@kuurojenlahetys.fi
Anne-Mari Kyllönen, Diakonissa 040-591 2657
anne-mari.kyllonen@evl.fi

BA2
Itella Posti Oy

Itella Green

TA KONTAKT MED DÖVPRÄSTEN

SMS

050-3427129

WhatsApp

facebook

Maria Lindberg

E-post

maria.lindberg@evl.fi

skype

maria.lindberg@evl.fi

Post

KSCA / Maria Lindberg
PB 210
00130 Helsingfors

Besök

Södra kajen 8
Helsingfors

EV. LUTH.
KYRKAN
I FINLAND